

هشدار اقتصادی؛ تراز تجاری منفی ۲۰۱ میلیارد دلار شد

سرویس اقتصادی -بررسی آمار ۵ ماهه نخست ۱۴۰۴ نشان می‌دهد صادرات غیرنفتی ایران با کاهش ۶ درصدی ارزش مواجه شده، در حالی که واردات همچنان بالاتر از صادرات قرار داشته و کسری تجاری کشور ادامه دارد. طبق اعلام گمرک ایران مجموع تجارت خارجی غیرنفتی کشور طی پنج ماه ابتدایی امسال به ۷۶ میلیون و ۵۳۹ هزار تن کالا با ارزشی معادل ۴۳ میلیارد و ۹۴۰ میلیون دلار رسید که از این میزان، ۶۱ میلیون و ۳۳۳ هزار تن به ارزش ۲۰ میلیارد و ۹۱۷ میلیون دلار مربوط به صادرات غیرنفتی و ۱۵ میلیون و ۲۰۶ هزار تن به ارزش ۲۳ میلیارد و ۲۲ میلیون دلار به واردات اختصاص داشته است. همچنین صادرات غیرنفتی در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، از نظر وزنی تنها ۰٫۷ درصد افزایش داشته اما از لحاظ ارزشی ۶ درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین واردات نیز در همین بازه زمانی، به لحاظ وزنی ۵۰۴ درصد و از نظر ارزشی ۱۶۳ درصد کاهش یافته است.

تراز تجاری همچنان منفی

با توجه به آمار منتشرشده صادرات غیرنفتی ایران با وجود رشد اندک در وزن، از نظر ارزشی کاهش یافته و همین امر سبب شده تا ارزش واردات همچنان از صادرات پیشی بگیرد.

در نتیجه، تراز تجاری کشور با ثبت کسری ۲۰۱ میلیارد دلاری منفی مانده است. کاهش ارزش صادرات از جمله عوامل کسری تراز تجاری است؛ زیرا هرچند حجم فیزیکی صادرات (وزن کالاها) رشد بسیار محدود ۰٫۷ درصدی داشته، اما ارزش دلاری آن ۶ درصد کاهش یافته است. این امر می‌تواند ناشی از دو عامل افت قیمت جهانی کالاهای صادراتی ایران (مانند پتروشیمی‌ها و مواد خام) و تغییر در سید صادراتی به سمت کالاهایی با ارزش افزوده پایین‌تر باشد. نکته دیگر آنکه با وجود کاهش ۱۶۳ درصدی ارزش واردات نسبت به سال گذشته، همچنان حجم و ارزش واردات در سطحی است که بر صادرات غلبه دارد. بسیاری از واردات ایران شامل کالاهای اساسی، مواد اولیه و ماشین‌آلات است که کاهش آن‌ها به سادگی امکان‌پذیر نیست.

هشدار نسبت به افزایش نوسانات ارزی

کسری تجاری به معنای خروج ارز بیشتر نسبت به میزان ورودی آن است و در صورت تداوم می‌تواند -در بلندمدت- فشار قابل توجهی بر ذخایر ارزی کشور وارد کند.

از سویی دیگر کاهش درآمدهای صادراتی، به‌ویژه در بخش غیرنفتی، ثبات بازار ارز را با چالش روبه‌رو می‌سازد و زمینه‌ساز افزایش نوسانات قیمتی می‌شود.

همچنین هرچند واردات کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای برای تداوم تولید در کوتاه‌مدت ضروری است، اما اگر این روند با رشد صادرات همراه نباشد، وابستگی اقتصاد به خارج را بیشتر کرده و بر توان تولید داخلی تأثیر منفی خواهد گذاشت.

چه باید کرد؟

به اعتقاد کارشناسان، برای بهبود تراز تجاری، تمرکز بر ارتقای کیفیت و تنوع صادرات از اهمیت بالایی برخوردار است؛ تولید و صادرات کالاهایی با ارزش افزوده بالاتر، مانند محصولات صنعتی و دانش‌بنیان، می‌تواند از کاهش ارزش صادرات جلوگیری کند.

همزمان، مدیریت هوشمند واردات با سیاست‌های هدفمند برای کاهش واردات کالاهای مصرفی و حمایت از تولید داخلی ضروری است. علاوه بر این، گسترش بازارهای صادراتی، به‌ویژه در کشورهای همسایه و بازارهای نوظهور، می‌تواند آسیب‌پذیری ایران در برابر نوسانات قیمت جهانی کالاها را کاهش دهد.

در نهایت، تقویت زیرساخت‌های تجاری و لجستیکی، شامل توسعه حمل‌ونقل و تسهیل فرایندهای گمرکی، نقش مهمی در افزایش رقابت‌پذیری صادرات کشور دارد.

اعمال شرایط جدید صدور و تعداد برگ دسته چک از هفته جاری

سرویس اقتصادی -صدور دسته چک‌های کاغذی و الکترونیکی از بامداد روز دوشنبه مورخ ۱۷ شهریور ماه سال ۱۴۰۴ برای مشتریان شبکه بانکی تغییر می‌کند.

بانک مرکزی در بخش‌نامه شماره ۰۴.۱۳۵۱۴۰ مورخ ۹ شهریور ماه ۱۴۰۴ خطاب به شبکه بانکی، تأکید کرده که مقررات ویژه‌ای برای اشخاص متقاضی دسته چک، به ویژه اشخاص حقیقی و حقوقی که برای نخستین مرتبه تقاضای صدور دسته چک دارند، اعمال شود.

براین اساس، مشتریان حقیقی نخستین بار، مجاز به دریافت دسته چک حداکثر ۱۰ برگ کاغذی و نیز به صورت همزمان بدون لحاظ بازگشت ۸۰ درصد از برگ‌های دسته چک کاغذی، مجاز به دریافت ۱۰ برگ دسته چک الکترونیکی هستند.

همچنین مشتریان حقوقی نخستین بار، مجاز به دریافت دسته چک حداکثر ۲۵ برگ کاغذی و به صورت همزمان بدون لحاظ بازگشت ۸۰ درصد از برگ‌های دسته چک کاغذی، مجاز به دریافت ۲۵ برگ دسته چک الکترونیکی هستند. بر پایه این گزارش و به موجب مصوبه هیأت عامل بانک مرکزی مبنای محاسبه سال، آغاز اعطای دسته چک به مشتری در موسسه اعتباری می‌باشد. در همین راستا تأکید می‌کند مل ارائه شده منحصراً با هدف سامان‌دهی به دسته‌چک‌های تخصیصی مشتریان در گذر زمان و با نظر داشت الگوی رفتار اعتباری آنان بوده و مواردی نظیر بررسی ریسک اعتباری و اهلیت‌سنجی مشتریان کما فی السبق بر عهده بانک صادرکننده دسته چک خواهد بود.

ذکر این نکته ضروری است که قاعده کنترل ۸۰ درصد در زمان تخصیص دسته چک برای اشخاص حقیقی و حقوقی، منطبق با نامه شماره ۰۰۱/۱۴۷۷۷۵ مورخ ۱۳/۰۳/۱۴۰۰ مبنی بر ثبت و تأیید برگ چک‌ها برای اشخاص حقیقی و ثبت برگ چک‌ها برای اشخاص حقوقی در سامانه صیاد (پیچک)، کمافی‌سابق قابل استناد و برقرار است.

اقتصادی

ثبت‌سفارش بخش خصوصی برای واردات بنزین سوپر

■ **مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با تأکید بر ضرورت تأمین منابع مالی و همکاری همه‌جانبه دستگاه‌ها برای استمرار توسعه پایدار صنعت پالایش، اعلام کرد: مجوز واردات بنزین سوپر از طریق درگاه ملی مجوزها صادر شده و چند شرکت خصوصی ثبت سفارش کرده‌اند که فرآیند آن در حال پیگیری است.**

فعال بوده‌اند. طرح‌های نوسازی ناوگان حمل‌ونقل که چند سال متوقف بود، مجدداً با استفاده از اوراق صرفه‌جویی احیا شد.

در بخش مصرف نیز دستگاه‌های متولی باید مسئولیت‌پذیری بیشتری داشته باشند چرا که بنزین با قیمتی یارانه‌ای و بسیار ناچیز، حدود ۲ سنت به دست مردم می‌رسد و باید نسبت به آن وسواس و دلسوزی بیشتری داشت تا اتلاف به حداقل برسد و بهره‌وری افزایش پیدا کند.

عظیمی فرافزود: همچنین طرح‌های متنوع‌سازی مصرف، به‌ویژه توسعه سسی‌ان‌جی که در دو سال گذشته به دلیل مشکلات مالی متوقف شده بود، مجدداً فعال شد و با انتشار اوراق صرفه‌جویی گاز، حدود ۴۰ میلیون دلار از مطالبات معوق پرداخت شد. در همین هفته طرح تبدیل رایگان خودروهای شخصی به دوگانه‌سوز آغاز شد و اطلاع‌رسانی آن نیز انجام شده است.

وی با بیان اینکه یکی از معضلات جدی در حوزه مصرف، قاچاق سوخت است که به‌دلیل اختلاف قیمت داخلی و خارجی همواره چالش‌آفرین بوده است، تصریح کرد: دولت و شخص رئیس‌جمهوری توجه ویژه‌ای به این موضوع داشته‌اند و با بهره‌گیری از روش‌های نوین داده‌کاوی و هوشمندسازی، بخشی از کارت‌های سوخت غیر واقعی شناسایی و ابطال شد و دفاتر صدور متخلف مورد برخورد قرار گرفتند که نتیجه این اقدام‌ها برای نخستین بار در سال جاری روند مصرف نفت‌گاز معکوس شد و به‌طور میانگین ۴ تا ۵ درصد کاهش مصرف ثبت شده است.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به اینکه استمرار افزایش تولید نیازمند تأمین منابع مالی و رفع موانع اجرای پروژه‌هاست، گفت: مسیر پیش روی صنعت پالایش مسیری دشوار است و نیاز به همکاری همه دستگاه‌ها و ذی‌نفعان دارد تا توسعه پایدار ادامه یابد. در بخش مصرف نیز دستگاه‌های متولی باید مسئولیت‌پذیری بیشتری داشته باشند چرا که بنزین با قیمتی یارانه‌ای و بسیار ناچیز، حدود ۲ سنت به دست مردم می‌رسد و باید نسبت به آن وسواس و دلسوزی

توسعه میادین مشترک از نان شب واجب تراست

بزرگ بودن پروژه‌ها از مدیریت کارآمد و جود ندارد، این مجموع دلایل منجر شد راهی که سایر کشورها در پیش گرفتند را توانیم در پیش بگیریم و افزایش قابل توجهی در استخراج داشته باشیم.

توسعه تمامی میادین نفت و گاز امری الزام آور

وی با اشاره به اینکه توسعه تمامی میادین نفت و گاز امری الزام آور است، خاطر نشان کرد: برای افزایش ظرفیت صادراتی توسعه میادین نفت و گاز لازم است، اما مهم‌تر از آن است آنکه ابتدا توسعه میادین مشترک را پیش بگیریم زیرا میادینی که در حوزه جغرافیایی کشور ما قرار دارند اگر استخراج صورت نگیرد برای نسل‌های آینده باقی می‌ماند.

وی در این زمینه ادامه داد: اما این مسأله برای میادین مشترک صدق نمی‌کند زیرا اگر ما استخراج تکنیم با توجه به مشترک بودن میدان منتظر ما برای استخراج نمی‌ماند و برداشت را آغاز می‌کند. اتفاقی که در میادین مشترک گاز ایران و قطر در حال اتفاق است به عنوان مثال آرش با کویت و عربستان سعودی به عبارتی در این شرایط چیزی هم برای نسل‌های آینده باقی نمی‌ماند.

چین اقدامی نمی‌کند که خللی در مبادلات تجاری خود ایجاد کند

این کارشناس انرژی در رابطه با معاهده ۲۵ ساله ایران و چین خاطر نشان کرد: معاهده ۲۵ ساله ایران و چین نمی‌تواند مثر ثمر باشد زیرا چین مبادلات تجاری با غرب و آمریکا در اولویت قرار دارد ضمن آنکه باید در نظر داشت چین ۶۰۰ میلیارد دلار مبادله تجاری با آمریکا دارد به همین دلیل چین اقدامی نمی‌کند که خللی در مبادلات تجاری خود ایجاد کند.

وی ادامه داد: روسیه رقیب ایران در صحنه

اقتصادش

فرصت‌های طلایی تجارت ایران در اجلاس شانگهای که نباید نادیده گرفت

سرویس اقتصادی -استفاده از فرصت‌های سرمایه‌گذاری و تقویت رابطه تجاری ایران با ۲۵کشور فرصت طلایی است که نباید تجار و بازرگانان آن را نادیده بگیرند.

برگزاری اجلاس شانگهای یکی از مهم‌ترین رویدادهای سیاسی و اقتصادی در سطح بین‌المللی است که کشورها در آن به تبادل نظر و همکاری‌های اقتصادی می‌پردازند. حضور پررنگ ایران در این اجلاس تأثیرات بسیار مثبتی در اقتصاد کشور داشته است به‌ویژه آنکه در این دوره ایران بعد از گذشت چندین سال توانسته است آثار مثبت زیادی را به همراه داشته باشد.

بسیاری از کارشناسان معتقد هستند که حضور ایران در اجلاس شانگهای می‌تواند به تقویت روابط تجاری با کشورهای عضو کمک کند. این اجلاس فرصتی برای ایجاد توافقات جدید و توسعه همکاری‌های اقتصادی در حوزه‌های مختلف مانند انرژی، کشاورزی و فناوری‌های نوین است. همچنین اعضای با توافقات تجاری جدید، ایران می‌تواند صادرات خود را افزایش دهد و به بازارهای جدیدی دسترسی پیدا کند. اجلاس شانگهای می‌تواند به جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی از کشورهای عضو کمک کند. این سرمایه‌گذاری‌ها می‌توانند به توسعه زیرساخت‌ها، صنایع و فناوری‌های نوین در ایران کمک کنند. براساس این گزارش کشورهای چین و روسیه به عنوان اعضای اصلی این اجلاس، می‌توانند به عنوان منابع مهم سرمایه‌گذاری برای پروژه‌های بزرگ در ایران عمل کنند.

استفاده از فرصت انرژی‌های تجدیدپذیر در اجلاس شانگهای

در همین راستا محمودی کارشناس اقتصادی اظهار داشت: حضور ایران در این اجلاس می‌تواند به افزایش تعاملات اقتصادی با کشورهای همسایه و همچنین کشورهای دور تر کمک کند. این تعاملات می‌توانند به تبادل اطلاعات، فناوری و تجربیات منجر شوند.

وی ادامه داد: ایران می‌تواند از تجارب کشورهای دیگر در زمینه‌های مختلف مانند انرژی‌های تجدیدپذیر یا فناوری اطلاعات بهره‌برداری کند. او بیان کرد: حضور فعال ایران در اجلاس شانگهای می‌تواند به تقویت نقش کشور در سطح بین‌المللی کمک کند. این موضوع می‌تواند به بهبود وجهه ایران در جامعه جهانی و جذب حمایت‌های سیاسی و اقتصادی از سایر کشورها منجر شود.

گسترش همکاری اقتصادی بین ایران با کشورهای عضو اتحادیه اکو
براساس این گزارش همچنین در این زمینه روح الله لطیفی سخنگوی کمیسیون توسعه تجارت خانه صمت ایران اظهار داشت: ایران به دلیل موقعیت جغرافیایی خود، همواره بر اهمیت روابط با همسایگان تأکید کرده است. او بیان کرد: این سیاست به‌ویژه در راستای توسعه اقتصادی و تجاری مورد توجه قرار گرفته است. کشورهای همسایه نظیر چین، روسیه، پاکستان و هند در این زمینه نقش کلیدی دارند. او ادامه داد: ایران و چین توافقنامه ۲۵ ساله‌ای را امضا کرده‌اند که می‌تواند زمینه‌های همکاری‌های گسترده اقتصادی را فراهم کند. او بیان کرد: همکاری‌های تجاری با روسیه در قالب سازمان شانگهای و توافقات دوجانبه می‌تواند به افزایش حجم روابط اقتصادی کمک کند.

تقویت کردیدر ترانزیتی بین ایران و چین

وی اظهار داشت: ایران می‌تواند از ظرفیت‌های خود در زمینه‌های مختلف بهره‌برداری کند این ظرفیت‌ها شامل موقعیت جغرافیایی است با توجه به آنکه ایران به عنوان یک کریدور ترانزیتی می‌تواند کالاها را از شرق به غرب و بالعکس منتقل کند. او با اشاره به منابع طبیعی ایران اشاره کرد و گفت: ایران دارای منابع غنی نفت و گاز است که می‌تواند به عنوان یک مزیت در همکاری‌های تجاری مورد استفاده قرار گیرد. لطیفی با بیان اینکه ایران می‌تواند با ایجاد زیرساخت‌های لازم، حجم بالای از کالاها را از کشورهای همسایه به اروپا و بالعکس منتقل کند گفت: به عنوان مثال، ترانزیت از مسیر پاکستان و هند می‌تواند سرعت جابجایی کالا را افزایش دهد و هزینه‌ها را کاهش دهد. او ادامه داد: رویکرد چندجانبه‌گرایی می‌تواند به تقویت روابط ایران با دیگر کشورها کمک کند. این رویکرد به‌ویژه در مقابل نظام سلطه و تک‌قطبی‌گری جهانی اهمیت دارد.

لطیفی با اشاره به فعالیت سازمان اکو هم گفت: همکاری با کشورهای عضو اکو (پاکستان، ترکیه و ...) می‌تواند به توسعه روابط اقتصادی و تجاری کمک کند و زمینه‌های جدیدی برای همکاری‌های مشترک فراهم کند.

وی به‌پسین اینکه در کنار مزایا، چالش‌هایی نیز وجود دارد که باید به آن‌ها توجه شود گفت: در بخش زیرساخت‌ها نیاز به بهبود زیرساخت‌های حمل و نقل و لجستیک برای تسهیل ترانزیت کالا داریم و در حوزه سیاست‌های منطقه‌ای هم نیاز به ایجاد توافقات سیاسی و اقتصادی داریم که همکاری همسایه داریم.

نقش کلیدی ایران در اجلاس شانگهای

وی افزود: ایران اکنون با کشور چین مرادوات تجاری دارد که به‌طور قطع این اجلاس نقش کلیدی برای ایران و استفاده از فرصت‌های تجاری دارد.

استفاده از ظرفیت تجاری ۳۵ کشور در اجلاس شانگهای

پیش از این هم رضا حریری رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین اظهار داشت: در این اجلاس نمایندگان بیش از ۳۵ کشور حضور دارند که بهترین فرصت برای تبادل اطلاعات و تقویت روابط دیپلماسی اقتصادی است.

وی افزود: ایران اکنون با کشور چین مرادوات تجاری دارد که به‌طور قطع این اجلاس نقش کلیدی برای ایران و استفاده از فرصت‌های تجاری دارد. رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی با اشاره به بنیانه‌های شورای سران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای در مورد حمایت از سیستم تجارت چندجانبه و همکاری در حوزه «صنعت سبز» گفت: باید از ظرفیت این همکاری‌ها و باز شدن درهای تجارت برای تجارت بهره‌برد. وی عنوان کرد: اکنون تنها بحث تقویت تجارت ایران و چین نیست بلکه فرصت استفاده از حضور ۳۵ کشور است. حریری بیان داشت: باید تجار منتظر گزارش رئیس‌جمهورمان از آثار این اجلاس باشیم تا ببینیم چقدر در توسعه تبادلات تجاری کمک خواهد کرد.

این فعال اقتصادی بر تسهیل در تجارت جهانی تأکید کرد و گفت: تیمی به همراه رئیس‌جمهور در این اجلاس حضور دارند که باید دید در حاشیه این اجلاس چقدر می‌توانند از ظرفیت مذاکره دیپلماسی استفاده کنند

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ابراز امیدواری کرد: این حضور در اجلاس، دستاوردهای خوبی در بحث صادرات و تراز تجاری داشته باشد.

گفتنی است سازمان همکاری شانگهای در سال ۱۹۹۶ میلادی به عنوان یک سازمان اورآسیایی و میان دولتی برای تقویت همکاری‌های چندجانبه اقتصادی، امنیتی و سیاسی و با هدف ایجاد موازنه در برابر نفوذ آمریکا و ناتو در منطقه پایه گذاری شد.

حضور ایران در اجلاس شانگهای می‌تواند مزایای اقتصادی و تجاری زیادی برای کشور به همراه داشته باشد. از تقویت روابط تجاری و جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی گرفته تا افزایش تعاملات اقتصادی و تقویت نقش ایران در عرصه جهانی، تمامی این موارد نشان‌دهنده اهمیت این اجلاس برای رشد و توسعه اقتصادی ایران است.

شعبه ۱: نوبنیاد ۳، مرکز فرید آرین، طبقه اول

شعبه ۲: صدف، مرکز فرید بساک، طبقه همکف

۰۹۰۲۲۹۲۲۰۹۹

۰۷۶۴۴۴۵۴۹۶۳

جایزه بزرگ!!!

هانی تحریر